

Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep

Om Nok.-sentrene og sentrene mot seksuelle overgrep

Sentrene mot seksuelle overgrep tar imot 3000 utsatte og pårørende årlig, og Nok.-sentrene utgjør femten av disse. Her får de utsatte hjelp til å bli trygge, og til å forstå og håndtere fysiske og psykiske reaksjoner på overgrep. De trenger ikke henvisning eller diagnose, og tilbudet er gratis. Sentrenes tilbud er et supplement til offentlig hjelpeapparat.

Hvem kommer hit?

Nok.-sentrene skiller seg fra krisesentrene ved at de tar i mot utsatte for overgrep, en tematikk som vi vet at ofte forsvinner i akuttfasen etter vold. Overgrep skjer også i mange tilfeller utenfor nære relasjoner. Vi gir primært veiledning på dagtid.

Bufdir fører statistikk over kjennetegn ved våre brukere, og vi vet at mange ikke har oppsøkt hjelp tidligere. Noen opplever plager etter overgrep som har skjedd dem som barn, noen har blitt utsatt i et tidligere forhold som preger dem, andre kan ha vært utsatt for sovevoldtekt av en bekjent eller ukjent.

Tilbudet på sentrene

Utsatte kommer stort sett til enesamtaler over noe tid med en faglig veileder, flere av sentrene har miljøterapeutiske tilbud som tur- musikk- og kunstgrupper eller samtalegrupper ledet av en veileder. Pårørende er en viktig brukergruppe. Pårørende til utsatte barn får ofte ikke eget tilbud om hjelp, og dette tilbyr sentrene i form av enesamtaler og gruppetilbud.

Samarbeid og veiledning

Ved å være et supplement til hjelpeapparatet er samarbeid med andre instanser viktig for sentrene. Vi er ofte i kontakt med NAV, barnevern og helse- og sosialtjenester på vegne av og sammen med brukere.

Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep

Det er mange ansatte i de kommunale tjenestene som tar kontakt med senteret i spørsmål om hvordan de går fram ved mistanke om overgrep. Sentrene gir veiledning og støtte i disse sakene.

Finansiering

Sentrene er regionale og gir tjenester til kommunene i sin geografiske nærhet. Sentrene inngår driftsavtaler med hver enkelt kommune, og finansieres gjennom en modell der en krone i driftsstøtte fra kommune, fylkeskommune og helseforetak, utløser inntil fire kroner fra staten. Tilskuddet administreres av Bufdir, som også gir retningslinjer for bruk av tilskuddet.

Med unntak av sentrene i Oslo, har hvert senter mellom 5 og 40 avtalekommuner til oppfølging årlig. Mister senteret en driftsavtale, forsvinner fire ganger av statsstøtten. Hvert eneste år krever ordningen mye administrasjon for daglig leder på hvert enkelt senter. Mange kommuner har også gått vekk fra KPI-justering av sine støttebeløp.

Sentrene er pålagt å ta i mot alle brukere, også fra kommuner som ikke gir driftsstøtte. I praksis betaler noen kommuner for brukere fra alle kommuner.

Løsning: statlig fullfinansiering

Voldtekstutvalget anbefaler en statlig fullfinansiering av sentrene mot seksuelle overgrep, i tråd med en rapport fra Oslo Economics, bestilt av Bufdir. I rapporten fant de at hjelpen som gis ved sentrene, ikke gis andre steder i samfunnet.

Voldtekstutvalget påpeker at dagens finansieringsmodell krever svært mye administrasjon og gjør sentrene svært sårbare for kutt og nedleggelse.

Statlig grunnfinansiering vil være avgjørende for å opprettholde tilbudet på sentrene slik det er i dag. I tillegg til dette kan sentrene inngå avtaler med kommuner som trenger tjenester utover tilbudet staten sikrer med en grunnfinansiering.